

УРСУЛА ЛЕ ГУИН ЛЕТЦИТЕ НА ГИ

Превод от английски: Владимир Германов, 2013

chitanka.info

Народът от Ги много прилича на народа от нашата равнина, само че тези хора имат пера, не коса. Финият, рошав пух на главите на бебетата се превръща в късо светлокафяво покритие на петна при младежите, за да стане накрая нормално оперение на главата при възрастните. Повечето мъже имат переста яка на тила, по-къси пера по цялата глава и високи изправени гребени. Оперението по главите на мъжете е черно или кафяво, на петна или на ивици в бронзово, червено, зелено и синьо. Перата на жените обикновено израстват дълги, понякога стигат почти до пода, имат меки, извити, висящи краища като опашките на щраусите. Оперението на жените е пъстро — алено, пурпурно, коралово, тюркоазно, златно. Мъжете и жените от Ги са пухести във видимите си части и подмишничните ямки и често имат къси, фини пера по цялото тяло. Хората с ярко оцветени пера по тялото са весела гледка, когато са голи, но много често ги измъчват въшки и гниди.

Смяната на перата е непрекъснат процес, не сезонен. С напредването на възрастта не всички опадали пера се възстановяват и сред мъжете и жените над четиридесет често се наблюдава плешивост на петна. Поради това повечето хора запазват най-хубавите опадали пера от главите си, за да могат да си правят перуки или изкуствени гребени, според нуждата. Тези, чието оперение е слабо или в скучни цветове, могат също така да си купуват пернати перуки от специални магазини. Появяват се модни увлечения за избелени, напръскани със злато или къдрави пера, и перукерските магазини в градовете избелват, боядисват, пръскат или нагъват перата на клиентите си според модата. Бедните жени с хубави дълги пера често ги продават на перукерските магазини за доста добра цена.

Хората от Ги пишат с писалки от пера. По традиция бащата подарява набор от твърдите пера на тила си на своето дете, когато то започне да се учи да чете и пише. Влюбените си разменят перата, с които си пишат един на друг любовни писма, красив обичай, който се визира в известната сцена от пиесата „Недоразумението“ на Инуинуй:

*О, издайническото ми перо, което изписа любовта
му към нея!*

Неговата любов — моето перо, и моя кръв!

Хората от Ги са стабилен, постоянен, традиционен народ, който не се интересува от иновации, страхува се от чужденци. Съпротивляват се на технологичните изобретения и новостите. Опитите да им продават химикалки или самолети, или да ги изкушат да влязат в света на електрониката се провалят. Продължават да си пишат писма с перодръжки, да смятат наум, да ходят пеша или да се возят на впрягове, теглени от големи, подобни на кучета животни, наречени *игнуну*, да научават по няколко думи на чужд език само ако е абсолютно наложително, и да гледат класически театрални пиеси, написани в традиционни рими. Никакви контакти с полезните технологии, чудните устройства, напредналите научни знания от другите равнини — защото Ги е доста популярна туристическа дестинация, — изглежда, не поражда завист, алчност или чувство за малоценност в сърцето на гирийците. Те продължават да правят каквото са правили винаги — не непременно досадно, но с някаква упоритост, учтиво безразличие и непроницаемост, зад които може да се крие върховно самодоволство или нещо съвсем друго.

По-безцеремонните туристи от други равнини, разбира се, наричат хората от Ги „птички“, „пилешки мозъци“, „пернати глави“ и така нататък. Много посетители от по-оживени равнини пристигат в малките спокойни градчета, ходят на излети сред природата с впрягове игнуну, посещават сънливите чаровни балове (защото гирийците обичат да танцуват) и се наслаждават на старомодните вечери в театъра, без да губят и зрънце от презрението си към местните. „Пера, но не и крила“ — е конвенционалната присъда, която казва всичко.

Този род високомерни посетители може да прекарат и седмица на Ги, без да видят крилат местен или да разберат, че това, което вземат за птица или реактивен самолет, е всъщност жена, прелитаща през небето.

Гирийците не говорят за своите крилати, ако не ги попиташ. Не ги крият и не лъжат за тях, а просто не дават информация доброволно. За да напиша следващото описание, се наложи да задавам въпроси доста настоятелно.

Крилата никога не се развиват преди края на юношеската възраст. Няма никакъв признак, че това ще се случи, докато ненадейно момиче на осемнайсет или момче на деветнайсет не се събуди от лека треска и болка между плешките.

Следва година на голямо физическо натоварване и болка, през която индивидът трябва да се остави в покой, да бъде добре затоплен и добре хранен. Нищо не облекчава бъдещите летци повече от храната — те са ужасно гладни през повечето време — и увиването в одеяла, докато тялото им се реструктурира, пресъздава, преизгражда. Костите олекват и стават порести, мускулатурата на цялата горна половина на тялото се променя, а костните издатъци, които бързо се развиват от плешките, се превръщат в крила със сериозни размери. Последният стадий е израстването на пера по крилата, което не е болезнено. Първото оперение е масивно и може да достигне до метър дължина. Размахът на крилете на възрастен мъж от Ги е около четири метра, а на жените обикновено е с около половин метър по-малък. Здрави пера изникват на глезените и пищялите, които се разперват по време на полет.

Всеки опит да се спре или да се попречи на растежа на крилата е безполезен и вреден, понякога фатален. Ако на крилата не се позволи да израснат, костите и мускулите започват да се изкривяват, да се свиват, като причиняват непоносима, несекваща болка. Ампутирането на крилата или на летателните пера на който и да било етап води до бавна, мъчителна смърт.

Сред някои от най-консервативните, архаични хора от Ги — племенните общности, живеещи по ледените брегове на северните полярни области, и скотовъдците от студените, голи степи на далечния юг — тази уязвимост на крилатите хора е част от религиозните церемонии и ритуали. На север веднага щом някой младеж покаже фаталните признаци, улавят го и го дават на старейшините на племето. С ритуали, подобни на погребалните, завързват тежки камъни на ръцете и краката на нещастника, после правят процесия до скала високо над морето и блъскат жертвата долу, с викове: „Лети! Лети заради нас!“.

Племената от степите оставят крилата да се развият напълно и през тази година за младежите се грижат старателно, боготворят ги. Да кажем, че фаталните симптоми са се появили у момиче. В трескавите си трансове това момиче действа като шаман или гадател. Жреците слушат и тълкуват всички нейни думи пред хората. Когато крилата ѝ израснат напълно, цялото племе се отправя към най-близката

височина, скала или пропаст — често пътешествието отнема седмици в тези пусти равнини.

След дни танци и вдишване на халюциногенен дим от огньове с дървесина бюбю жреците, до един упоени, отиват на височината с младата жена, с танци и песни стигат до ръба на пропастта. Там освобождават крилата ѝ. Тя ги разперва за първи път, а после като млад сокол, който напуска гнездото, скача от ръба на пропастта във въздуха, бясно размахвайки огромните, отвързани криле. Независимо дали ще успее да полети, или ще падне, всички мъже от племето с възбудени крясъци стрелят по нея с лъкове и стрели, хвърлят остриите си като бръснарски ловни копия. Тя пада, пронизана от десетки копия и стрели. Жените се спускат надолу по урвата и ако е останал живот в жертвата, доубиват я с камъни. След това хвърлят отгоре камъни, докато тялото бъде погребано под купчината.

В подножието на всеки стръмен хълм или скала из цялата степ има множество купчини камъни. От старите купчини вземат камъни за новите.

Някои млади хора опитват да се спасят от съдбата си, като бягат от своето племе, но слабостта и треската, които съпровождат развитието на крилата, им пречат и те никога не стигат далече.

Има народна приказка от Южните блатата на Мерм за крилат мъж, който скочил от жертвената скала във въздуха и полетял толкова бързо, че стрелите и копията не успели да го стигнат, и той изчезнал в небето. Оригиналната приказка свършва тук. Драматургът Норуер я използва като основа за романтична трагедия. В пиесата му „Прегрешение“ младият мъж определя среща на своята любима и отлита, за да я види. Тя обаче неволно го издава пред друг неин обожател, който се спотайва и го причаква. Когато влюбените се прегръщат, съперникът хвърля копието си и убива крилатия мъж. Девојката вади собствения си нож и наръгва убиеца, а после — след като горчиво се сбогува с не съвсем издъхналия си крилат любим — се самоубива с ножа. Мелодраматично е, но ако постановката е добре, може да е вълнуващо. Всички се просълзяват, когато героят в началото се спуска като орел, и после, когато умира и обгръща любимата си с големите си бронзови крила.

Версия на „Прегрешение“ беше поставена преди няколко години на моята равнина, в Чикаго, в театър „Истинска реалност“. Вероятно е било неизбежно, но за жалост беше преведена като „Саможертвата на

ангела“. Няма абсолютно никаква митология и нищо, наподобяващо на нашите ангели, сред гирийците. Сантименталните рисунки на сладки малки херувимчета с бебешки крилца, надвиснали ангели хранители или по-величествените изображения на божествени пратеници биха им се сторили кошмарна подигравка с нещо, от което всеки родител и всеки юноша се ужасява — рядка, но страховита уродливост, проклятие, смъртна присъда.

Сред урбанизираните гирийци този ужас до някаква степен е смекчен, тъй като на крилатите не се гледа като на изкупителни жертви, а се проявява толерантност и дори съчувствие, като към сполетени от сериозно нещастие.

Може това да ни се стори странно. Да се издигаш над главите на прикованите към земята, да се състезаваш с орлите и да се рееш с кондорите, да танцуваш върху въздуха, да яздиш вятъра не в шумна метална кутия или в съоръжение от пластмаса, плат и каиши, а с помощта на собствените си големи, силни, великолепни, разперени криле — как това би могло да бъде нещо друго, а не радост, свобода? Колко закостенели, с тъжни сърца и оловни души трябва да са гирийците, за да си мислят, че хората, които могат да летят, са инвалиди!

Но те имат своите основания. Фактът е, че крилатите гирийци не могат да разчитат на крилата си.

Причината не е в някакъв дефект на самите крила. Те служат възхитително с малко практика за къси полети, за планиране и издигане с възходящите въздушни течения, а с малко повече практика — за акробатични номера като премятане във въздуха. Когато крилатите хора достигнат пълна зрелост, ако летят редовно, могат да постигнат голяма издръжливост. Могат да се носят във въздуха почти безкрайно. Мнозина са се научили да спят, докато летят. Знае се за полети на повече от три хиляди километра разстояние само с кратки спирания за хранене. Повечето от тези много дълги полети са осъществявани от жени, чиито по-леки тела и костна структура им дават преимущество на дълги разстояния. Мъжете с по-силните си мускули биха спечелили наградата за скорост, ако имаше такава. Гирийците обаче, поне безкрилото мнозинство, не се интересуват от рекорди и награди, още по-малко в състезания, в които има висок риск за смърт.

Проблемът е, че крилата на летците често отказват — внезапно, напълно, катастрофално. Инженери и медицински изследователи от Ги и другаде засега не успяват да обяснят този феномен. Устройството на крилата няма видим недостатък. Блокирането им би трябвало да се причинява от все още неизвестен физически или психологически фактор, несъвместимост на процесите, свързани с крилата, с тези в тялото. За жалост, предварително не се забелязва никаква слабост. Не съществува начин да се предвиди парализирането на крилата. Настъпва без предупреждение. Летец, който е летял през целия си съзнателен живот без никакъв проблем, се издига една сутрин и след като достигне височина, внезапно и с ужас установява, че крилата не му се подчиняват — треперят, свиват се, отпускат се надолу и настрани, сковават се. И той пада от небето като камък.

Според медицинската литература един полет от всеки двацет завършва трагично. Летци, с които съм разговарял, са убедени, че блокирането на крилата далеч не е толкова често явление, и споменават хора, които са летели всеки ден десетилетия наред. Това обаче не е въпрос, който биха желали да обсъждат с мен или може би дори помежду си. Изглежда, нямат предпазни мерки или ритуали, приемат го като нещо, което се случва напълно случайно. Може да стане при първия полет или при хилядния. Не е открита причина — наследствена обремененост, възраст, липса на опит, умора, хранене, емоции, физическо състояние. Всеки път, когато някой се издигне във въздуха, шансовете да не успее са същите.

Някои оцеляват след падането и не падат никога повече, защото никога повече не летят. След като крилата веднъж се парализират, стават безполезни. Остават парализирани и се влачат зад притежателя си като голяма, тежка пелерина от пера.

Чужденците питат защо летците не носят парашути, за да се спасят в случай на падане. Несъмнено биха могли. Въпросът опира до темперамента. Крилатите хора, които летят, са готови да поемат риска от падане. Тези, които не желаят да рискуват, не летят. Или може би тези, които го смятат за риск, не летят, а тези, които не летят, го смятат за риск.

Ампутацията на крилете неизбежно е фатална, а хирургическото отстраняване на която и да било тяхна част причинява остра, nelечима, осакатяваща болка. Падналите летци и тези, които предпочитат да не

летят, трябва да носят крилете си цял живот по улиците, да ги влачат надолу по стълбите. Променената им костна структура не е особено подходяща за живот на земята. Уморяват се лесно при ходене пеша, често страдат от фрактури и мускулни наранявания. Малцина нелетящи летци доживяват шейсет.

Тези, които летят, се изправят лице в лице със смъртта при всяко излитане. Някои от тях обаче продължават да живеят и да летят и на осемдесет.

Излитането е наистина красива гледка. Човешките същества не са толкова непохватни, колкото бях очаквал, след като съм виждал тромавото пляскане с крила на такива майстори на летежа, като пеликаните или лебедите, при издигането им във въздуха. Разбира се, най-лесно е да полетиш от някаква височина или дърво, но ако наблизко няма такова удобство, за тях е достатъчно да тичат двайсет-двайсет и пет метра, колкото да размахат два-три пъти големите си крила, после следва стъпка, която не докосва земята, и те се издигат нагоре, високо, и се понасят — може да се завъртят в кръг и да се усмихнат на обърнатите нагоре лица, след което политат над покривите или хълмовете.

Летят със събрани крака, с леко извит назад гръб, като перата на глезените и прасците им се разперват като опашка на ястреб, когато е нужно. Тъй като ръцете нямат мускулна връзка с крилете — крилатият гириец е същество с шест крайника — дланите може да се приберат до тялото, за да намалят съпротивлението и да увеличат скоростта. При бавен полет те могат да правят всичко, което правят с ръцете си на земята — да се почешат по темето, да обелят плод, да скицират гледка от въздуха към пейзажа, да държат бебе. Макар че последното видях само веднъж и ме обезпокои.

Разговарях няколко пъти с крилато същество от Ги на име Ардиадия. Следващият текст са неговите думи, записани с негово разрешение по време на разговорите ни.

О, да, когато осъзнах най-напред — когато започна да ми се случва, разбираш ме, — останах като гръмнат. Бях ужасен! Не можех да повярвам! Бях толкова сигурен, че няма да се случи на мен. Когато бяхме малки, често се подигравахме, че някой бил „летльо“, или

казвахме: „Ще вземе да хвъркне след някой и друг ден“. Но аз? Да ми пораснат крила? Нямах начин да ми се случи. И когато започна да ме боли главата, после зъбите, после и гърбът, залъгвах се, че ме боли зъб, че имам инфекция, абсцес... Когато обаче започна истински, повече нямаше как да се самозалъгвам. Почувствах се ужасно. Наистина не помня много от онова време. Беше зле. Болеше. Първо, като че ли ножове се движеха напред-назад между раменете ми и нокти разкъсваха гръбнака ми. След това болеше навсякъде — ръце, крака, пръсти, лице... и бях толкова слаб, че не можех да се изправа. Ставах и падах на пода, после не можех да стъпя на краката си. Лежах и виках майка ми: „Мамо! Мамо, моля те ела!“. А понякога тя спеше дълбоко. Усещах как подът под мен се нагрива, толкова висока беше температурата ми, местех лицето си на по-хладно място...

Ами, не знам дали болката премина сама, или свикнах с нея, но след два месеца се почувствах по-добре. Беше трудно обаче. И бавно, и досадно, и странно. Лежах, но не на гърба си. Не можеш да легнеш по гръб — никога повече, нали? Трудно спиш нощем. Когато болеше, болеше най-много през нощта. Винаги си малко трескав, мислиш странни неща, хрумват ти чудати идеи. И не можеш да премислиш една мисъл докрай, да се придържаш към една идея. Имах чувството, че вече наистина не мога да мисля. Мислите просто ми идваха, минаваха през мен, а аз само ги наблюдавах. Никакви планове за бъдещето, защото какво бъдеще имах? Преди това смятах да стана учител. Майка ми толкова се вълнуваше от тази перспектива, че ме насърчи да остана в училище една година допълнително, за да се подготвя за учителския колеж... Е, прекарах деветнайсетия си рожден ден в леглото, в малката ми стаичка, в тристайния ни апартамент над бакалницата на улицата на майсторите на дантели. Майка ми донесе някакви лакомства от ресторанта и бутилка вино от мед и опитахме да празнуваме, само че аз не можех да пия виното, а тя не можеше да се храни, защото плачеше. Аз обаче можех да ям, бях непрекъснато гладен и това донякъде я ободри... горката!

Е, излязох от това състояние малко по малко, крилата растяха, противни, увиснали голи израстъци, противни преди всичко, после стана още по-зле, когато започнаха да се оперяват, като най-напред перата набодоха като пъпки. После излязоха първичните и вторичните пера, започнах да чувствам мускулите там и да мога да раздвижвам

крилата си, да ги треса, клатя, да ги вдигам леко. — Вече нямах температура или пък бях свикнал да я имам през цялото време, не знам всъщност кое е вярното, но можех да ставам и да се разхождам, чувствах колко леко е станало тялото ми, сякаш гравитацията не можеше да ме засегне въпреки тежестта на тези огромни крила, които се влачеха зад мен... но вече можех да ги вдигам, да не се влачат по пода...

Ала не и себе си. Бях прикован към земята. Усещах тялото си леко, но се изморявах дори от опитите да ходя — чувствах се слаб и треперех. Преди доста ме биваше на скок на дължина, но сега не успявах да отделя двата си крака от земята едновременно.

Бях много по-добре, но се ядосвах, че съм толкова слаб, и се чувствах като затворен. Уловен в капан. После се появи един летец, мъж от горната част на града, който чул за мен. Летците се грижат за децата, които преживяват промяната. Отби се един-два пъти, за да окуражи майка ми и да види как я карам. Бях благодарен за това. Започна да идва за по-дълго, разговаряхме и той ми показва какви упражнения да правя. И започнах да ги правя всеки ден, през цялото време — часове наред. С какво друго можех да се занимавам? Обичах да чета, но четенето вече не успяваше да задържи вниманието ми. Преди обичах да ходя на театър, но вече нямаше как — все още не бях достатъчно силен. Пък и театрите нямаха места за хора с развързани крила. Заемаш прекалено много място, създаваш суматоха. В училище ме биваше по математика, но вече не можех да се съсредоточа върху задачите. Струваха ми се маловажни. Не ми оставаше какво друго да правя, освен упражненията, на които ме научи летецът. И ги правех. През цялото време.

Упражненията помагаша. Всъщност нямаше достатъчно място в нашата дневна, там не можех да изпълня вертикалното разпъване изцяло, но правех каквото можех. Чувствах се по-добре, ставах по-силен. Накрая почувствах крилата си като мои. Станаха част от мен. Или аз станах част от тях.

Тогава и ден повече не можех да понасям да съм вътре. Бях прекарал у дома тринайсет месеца, в онези три малки стаички, а повечето време само в едната от тях. Тринайсет месеца! Майка ми беше на работа. Слязох долу. Направих десет крачки, после вдигнах криле. Макар че стълбата беше твърде тясна, успях да ги разперя

доста, скочих и прелетях последните шест стъпала. Е, така да се каже. Долу се ударих доста силно, коленете ми се огънаха, но не паднах. Не беше летене, но не беше и чисто падане.

Излязох навън. Въздухът беше чудесен. Имах чувството, че от година не съм дишал. Всъщност имах чувството, че никога не съм знаел какво е въздухът в живота ми. Дори на онази тясна уличка с къщи, издигащи се от двете и страни, имаше вятър, имаше небе, не таван. Небе отгоре. Тръгнах. Не бях планирал нищо. Исках да се махна от уличките и алеите, да отида на открито, на голям площад или в парк, каквото и да е, стига да е отворено към небето. Виждах как ме гледаха хората, но ми беше все едно. Аз самият бях зяпал хората с крила, когато още нямах. Без никаква причина, просто от любопитство. Крилата не са толкова често срещано нещо. Чудех се донякъде какво ли е да ги имаш. Бях в неведение. Така че тогава не ми пукаше дали хората ме гледат или не. Просто нямах търпение да се измъкна от покривите. Краката ми бяха слаби и трепереха, но продължавах, а на места, където нямаше много хора, повдигах леко крила, усещах въздуха под перата и известно време тежах по-малко на краката си.

Така стигнах до пазара за плодове. Беше вечер и пазарът беше затворен, сергиите бяха избутани назад, така че в средата имаше много място — калдъръм. Застанах под сградата на изпитателната лаборатория и направих няколко упражнения, обтягания и повдигания — за първи път изпълних вертикалното изпъване изцяло и се почувствах прекрасно. След това леко се затичах, подскочих, краката ми се отделиха от земята за момент, така че повече не можех да устоя, не бях в състояние. Продължих да тичам и да разпервам криле, да ги размахвам, подскочих пак и се издигнах! Ала точно пред мен беше сградата на „Мерки и теглилки“, фасадата ѝ от сив камък изникна точно пред лицето ми, така че се наложи да се предпазя с ръце, да се оттласна от стената ѝ и паднах долу. Обърнах се обаче и отново пред мен се ширна цялата писта — през пазара до изпитателната лаборатория. Затичах се, полетях.

Летях над пазара известно време, ниско, за да се науча как да завивам и да летя странично, и как да използвам опашните си пера. Стана много естествено — някак си инстинктивно чувствах какво трябва да правя, въздухът ти подсказва... обаче хората долу ме гледаха и приклякаха уплашено, когато се спусках прекалено ниско или спирах

на място... Беше ми все едно. Летях повече от час и след мръкнало, когато хората си отидоха. Вече се издигах доста над покривите. Усетих обаче, че мускулите на крилете ми се изморяват и е по-добре да се спусна. Оказа се трудно. Искam да кажа, че приземяването ми беше трудно, защото не знаех как да го направя. Тупнах като чувал с камъни — фрас! Едва не си изкълчих глезена, а стъпалата ми пареха, като че ли бях стъпил в огън. Ако някой ме е видял, сигурно ми се е смял. Беше ми все едно обаче. Просто ми беше трудно да съм на земята. Не ми харесваше да съм долу. Докоцуках до дома с прибрани крила, от които по улиците нямаше никаква полза, чувствах се слаб, тежък.

Отне ми доста време да се прибера у дома, а мама се върна веднага след мен. Погледна ме и каза:

— Излизал си.

А аз отвърнах:

— Летях, мамо.

И тя се разплака.

Съжалявах я, но нямаше какво повече да кажа.

Дори не ме попита дали ще продължа да летя. Не мога да разбера хората, които имат крила, но не ги използват. Предпочитат да правят кариера, предполагам. Или пък са били влюбени в някого на земята. Струва ми се обаче... не знам. Не мога да го разбера. *Да искаш да стоиш долу... Да предпочетеш да не летиш...* Безкрилите хора нямат избор, не е тяхна вината, че са долу. Но ако имаш крила...

Разбира се, може да се страхуват от парализа на крилата. Това не се случва, ако не летиш. Как би могло? Как би могло нещо да се обърка, ако никога не си го правил?

Вероятно безопасността е важна за някои хора. Имат семейства и ангажименти, работа или нещо подобно. Не знам. Трябва да говориш с някого от тях. Аз съм летец.

Попитах Ардиадия с какво се препитава. Подобно на много други като него известно време е работил на половин ден за пощенската служба. Пренасял е правителствена кореспонденция и пратки на дълги разстояния, дори отвъд морето. Явно са го смятали за надарен и надежден служител. Каза ми, че при доставката на много

важни пратки винаги са изпращали по двама летци, в случай че единият получи парализа на крилете.

Беше на трийсет и три. Попитах го дали е женен, а той ми отговори, че летците никога не се женят. Бракът според тях бил под достойнството им. „Любов във въздуха“ — каза с лека усмивка. Попитах го дали винаги е с други летци и той отговори: „О, да, разбира се!“ — и така неволно разкри изненадата или отвращението си от мисълта да прави любов с не-летец. Държанието му беше учтиво и любезно, беше много отзивчив, но не успяваше да скрие усещането си, че е доста далеч, доста различен от безкрилите, че всъщност няма нищо общо с тях. Как би могъл да не ни гледа с чувство за превъзходство?

Притиснах го леко заради това чувство за превъзходство и той опита да обясни:

— Ами, нали ти казах, имах усещането, че аз съм крилата си — това е. Когато можеш да летиш, останалите неща изглеждат безинтересни. Нещата, които правят хората, изглеждат толкова тривиални... Летенето е пълнота. То е достатъчно. Не знам дали можеш да разбереш. То издига цялото ти тяло, цялото ти същество там горе, във въздуха. В ясен ден, на слънчева светлина всичко остава някъде долу, под теб, далече... Или при вятър, в буря, над морето — там обичам най-много да съм. Над морето в бурно време. Когато рибарските лодки бързат към брега и оставаш сам, всичко е твое — небето е пълно с дъжд и мълнии, а облаците са под крилата ти. Един ден край нос Емер танцувах с едно торнадо над морето! За да летиш, трябва да дадеш всичко от себе си. Всичко, което си, всичко, което имаш. Така че, ако се спуснеш долу, да се спуснеш цял. А ако си над морето и паднеш, какво пък... Кой ще знае? На кого му пука? Не искам да бъда погребан в земята.

Мисълта го накара да потрепери. Видях потрепването на дългите, тежки криле в бронз и черно.

Попитах дали любовта във въздуха понякога не води до раждане на деца и той отговори с безразличие, че разбира се, е така. Настоях да ми разкаже повече и той добави, че едно бебе е голямо бреме за летящата му майка, така че най-често, веднага щом бъде отбито, то „остава на земята“, както се изрази, за да бъде отгледано от роднини. Понякога крилатите майки дотолкова се привързвали към децата си, че

също оставали на земята, за да се грижат за тях. Каза ми го с известно презрение.

Вероятността децата на летците да имат крила е колкото вероятността всяко друго дете да има крила. Феноменът не се определя от генетичен фактор, а е патология на развитието, обща за всички от Ги, която се проявява при един на хиляда.

Мисля, че Ардиадия не би приел думата „патология“.

Разговарях и с нелетящ крилат гириец, който се съгласи да запиша разговора ни, но помоли да не разкривам името му. Съдружник е в много уважавана адвокатска фирма в малък град в централната част на Ги.

Каза ми:

— Никога не летя, не. Разболях се, когато станах на двайсет. Мислех си, че съм преминал възрастта, че съм в безопасност. Беше ужасен удар. Родителите ми вече бяха похарчили много пари, бяха направили сериозни жертви, за да отида да уча в колеж. Там се справях чудесно. Обичах да уча. Имах интелект. Това, че загубих цяла година, беше достатъчно зле. Нямаше да позволя това нещо да погълне целия ми живот. За мен крилата са просто израстъци. Издънки. Пречки при ходене, танцуване, седене по цивилизован начин на нормален стол, носене на нормални дрехи. Не допуснах нещо такова да попречи на образованието, на живота ми. Летците са глупави, умът им е изцяло в перата. Не бих разменил ума си за шанс да пърхам над покривите. Повече ме интересува какво става *под* покривите. Не ме интересуват природните гледки. Предпочитам хората. И исках нормален живот. Исках да се ожения, да имам деца. Баща ми беше добър човек. Умря, когато бях на шестнайсет и винаги съм си мислил, че ако мога да съм толкова добър към децата си, колкото той беше към нас, това ще е нещо като благодарност към него, почит към паметта му... Имах късмета да срещна красива жена, която не се изплаши от недъга ми. Всъщност не ми позволяваше да го наричам „недъг“. Твърди, че това — посочи крилата си с леко мръдване на глава — било първото, което забелязала в мен. Твърди, че когато сме се видели за първи път, решила, че съм доста скупчен, закостенял млад човек, докато не съм се обърнал.

Перата на главата му са черни, със син гребен. Крилата му, макар и сплескани, завързани, винаги прибрани, за да не пречат и да са

възможно най-незабележими, бяха с великолепна окраска — шарки от тъмносиньо и пауновосиньо, с черни ивици и краища.

— Във всеки случай бях решил да стоя на земята, във всякакъв смисъл. Ако някога съм имал младежки илюзии да пърхам, което никога всъщност не се е случвало, след като веднъж се отървах от треската и делириума и се примирих с целия болезнен, ненужен процес, след като се ожених и се родиха децата ни, нищо, абсолютно нищо не би могло да ме накара да копнея за онзи живот, да си го помисля дори и за миг. Безотговорността на всичко това, арогантността — арогантността за мен е особено противна.

След това поговорихме за адвокатската му практика, която будеше възхищение, защото представляваше бедни хора в дела срещу измамници и печалбари. Показа ми очарователен портрет на двете му деца, който сам бе нарисувал, със собствените си пера. Шансът което и да е от децата му да се сдобие с крила е колкото и на всеки друг гириец — едно на хиляда.

Малко преди да си тръгна, го попитах:

— Понякога не мечтаеш ли да летиш?

Както подобава на адвокат, не отговори веднага. Погледна настрани, през прозореца.

— Не мечтае ли всеки? — попита.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.